Weryfikacja propagandy i dezinformacji w otoczeniu dyplomaty

Marek Kołtun
Dariusz Kołtun

ISSN: 2719-9282

Security
in practice

Weryfikacja propagandy i dezinformacji w otoczeniu dyplomaty

Opracowanie: Marek Kołtun, Dariusz Kołtun, 21 czerwca 2023 r.

16 czerwca 2023 r. na Wydziale Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu w Białymstoku odbyło się „Podlaskie Spotkanie z Dyplomacją – cykl zajęć dla osób zainteresowanych pracą w dyplomacji, otoczeniu międzynarodowym i organizacjach międzynarodowych". Gośćmi Regionalnego Ośrodka Debaty Międzynarodowej w Białymstoku byli: Bartosz Marcinkowski z Akademii Dyplomatycznej Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Marek Kołtun – ekspert „Security in Practice" oraz wykładowca akademicki Uczelni Łazarskiego w Warszawie.

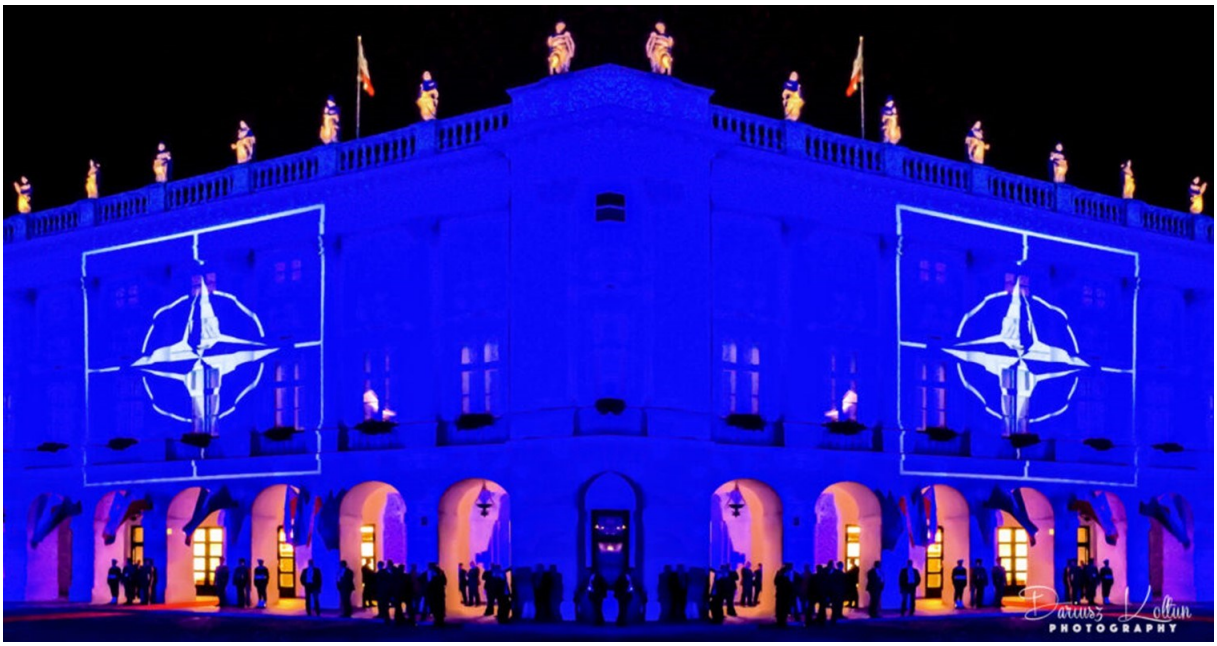

Głównym celem debaty była promocja służby w polskiej dyplomacji i podjęcia pracy w Służbie Zagranicznej. Opisywaną dyskusję otworzył historyk Wydziału Historii i Stosunków Zagranicznych Uniwersytetu w Białymstoku dr Bogusław Kosel, który opisał cel i znaczenie spotkania. Następnie do zadawania szczegółowych pytań przedstawicielowi Akademii Dyplomatycznej MSZ przystąpili uczestnicy debaty. Prosili oni o rozwinięcie okoliczności związanych z podjęciem pracy w międzynarodowych placówkach dyplomatycznych MSZ RP, a także o przybliżenie samego charakteru pracy. Najwięcej pytań dotyczyło procesu rekrutacji, wysokości uposażeń i warunków socjalno-bytowych związanych z zatrudnieniem poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Kolejną częścią spotkania była prezentacja multimedialna Marka Kołtuna, który przedstawił dostępne narzędzia i metody białego wywiadu (OSINT) służące do identyfikacji oraz ujawniania propagandy i dezinformacji w zasobach sieci Internetu, grupując je na poszczególne obszary poszukiwań. W tym miejscu należy przypomnieć, że oba te pojęcia powstały w 1923 r., w czasie gdy wiceszef Państwowej Policji Politycznej Józef Unszlicht (obecnie KGB) swoim rozkazem nakazał utworzenie Biura Dezinformacyjnego. Celem tej organizacji było prowadzenie aktywnych działań wywiadowczych ukierunkowanych na rozpowszechnianie informacji zmanipulowanych, częściowo lub całkowicie prowadzących do zakłócenia procesów demokratycznych. W przypadku, gdy opisywany proces osiąga sukces polityczny, wówczas pojawia się ryzyko zawłaszczenia państwa przez siłę polityczną, która otrzymała największy kredyt zaufania w wyborach w wyniku manipulacji, oraz obalenia przez nią systemu konstytucyjnego.

Zatem, aby zweryfikować otrzymywane komunikaty, należy przeprowadzić czynności białego wywiadu (OSINT), polegające na poszukiwaniu informacji o ich pochodzeniu, autorze, innych serwisów informacyjnych, a także samej zawartości. Do tego celu służy sieć internetowa, pozwalająca na analizowanie powiązanych ze sobą dostępnych dowodów elektronicznych.

Wystarczy obrać np. metodę pasywną, która minimalizuje ryzyko ujawnienia aktywności poszukiwania. Umożliwia ona także poszukiwanie dowodów elektronicznych bez pozostawiania śladów prowadzących do ujawnienia okoliczności, że jakiekolwiek analizy zostały przeprowadzone w obrębie informacji o obiektach zainteresowań. Literatura wyszczególnia źródła informacji, jednocześnie dzieląc je na trzy kategorie:

1. źródła pierwotne;
2. źródła wtórne;
3. źródła pochodne.

Etap końcowy analizy informacji jest fundamentem podejmowania procesów decyzyjnych wielu podmiotów i osób. Praca analityczna zawęża się do wydarzeń aktualnych, ale pozwala także na skorzystanie z historii wydarzeń o podobnym charakterze. Ta analiza bardzo często zawiera w sobie elementy przewidywania przyszłości, niejednokrotnie w sytuacji niepewności powodowanej deficytem informacji.

Podsumowując, należy przytoczyć trafny cytat Leonarda da Vinci: *Ten, kto ma dostęp do źródła, nie czerpie z kałuży.* Informacja ma niezwykle istotne znaczenie w każdym sektorze, w tym w obronnym. Ogromną ilość spekulacji wywołują dane dotyczące inwestowania w kryptoaktywa, które stają się najpopularniejszym narzędziem do popełniania przestępstw ekonomicznych przez zorganizowane grupy przestępcze.